

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6To/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 9516100171
Dátum vydania rozhodnutia: 09.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9516100171.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 9. apríla 2018 v Bratislave v trestnej veci proti obžalovanému JUDr. E. O., pre prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 03. februára 2017, sp. zn. PK-2T 25/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Obžalovaný JUDr. E. O. bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 03. februára 2017, sp. zn. PK-2T 25/2016, uznaný vinným z prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako samostatne zárobkovo činná osoba so živnostenským oprávnením na vykonávanie sprostredkovateľskej činnosti v oblasti obchodu a sprostredkovanie zamestnania za úhradu v presne nezistenej dobe po predložení Žiadosti o úhradu platby č. 1 dňa 02.02.2012 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou a potom, keď dňa 27.02.2012 mu bola na jeho účet s názvom E. O. vedený vo Všeobecnej úverovej banke, a.s., týmto úradom poukázaná suma 4.137,08 Eur vo forme príspevku na úhradu nákladov súvisiacich s jeho samostatne zárobkovou činnosťou, a to na základe Dohody č. 001/§49/2012/NP I-2/D o poskytnutí príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť, ktorú uzatvoril s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou dňa 31. januára 2012 a z ktorej vyplývalo, že príspevok je poskytovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu v pomere 85% : 15%, z poskytnutého príspevku oprávnene použil len sumu 452,01 Eur na úhradu odvodov zdravotného poistenia a zvyšnú časť príspevku v sume 3.685,07 Eur v rozpore so

svojimi povinnosťami príjemcu príspevku, k plneniu ktorých sa zaviazal v článku II uzavretej dohody, nepoužil v súlade so žiadosťou o poskytnutie príspevku, predloženým podnikateľským zámerom a oprávnením na vykonávanie samostatne zárobkovej činnosti, pretože živnosť nevykonával sústavne a za účelom dosiahnutia zisku najmenej po dobu dvoch rokov, do 31.01.2014, pritom nedodržel určený spôsob nakladania s verejnými prostriedkami pochádzajúcimi z Európskej únie a porušil pravidlá a podmienky, za ktorých boli tieto verejné prostriedky poskytnuté tým, že riadne neevidoval výdavky na samostatne zárobkovú činnosť a v určenom termíne nepredkladal písomné polročné správy o vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti a o čerpaní poskytnutých finančných prostriedkov, čím porušil ust. § 31 písm. k/, písm. n/ zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.04.2014, príspevok poskytnutý zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu nevrátil a časť z neho použil pre vlastnú potrebu, čím spôsobil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou škodu v sume 3.132,31 Eur,

teda

použil prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožnil spôsobenie sprenevery prostriedkov z uvedeného rozpočtu a spôsobil týmto činom väčšiu škodu.

Za to bol odsúdený podľa § 261 ods. 2, § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016 na trest odňatia slobody na 1 rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a § 50 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 30.06.2016 bol mu výkon trestu odňatia slobody podmienenčne odložený a určila sa skúšobná doba na 2 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému JUDr. E. O., nar. XX.XX.XXXX, uložená povinnosť nahradiť poškodenému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, 093 22 Vranov nad Topľou škodu vo výške 3.132,31 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bol poškodený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Rozsudok bol vyhlásený bez účasti obžalovaného a jeho obhajkyne, pričom prítomný prokurátor následne uviedol, že zatiaľ sa k možnosti odvolania nevyjadruje. Rozsudok bol doručený prokurátorovi 17.02.2017, poškodenému a obžalovanému, obom zhodne 22.02.2017 a obhajcovi 28.02.2017.

Rozsudok v celom rozsahu napadol 20.03.2017 a 06.02.2018 odvolaním a jeho doplnkom obžalovaný JUDr. E. O., prostredníctvom obhajcu JUDr. Ing. Jána Felšöciho, pretože závery uvedené v rozsudku nevyplynuli z vykonaného dokazovania, resp. súd dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom výlučne len v neprospech obžalovaného, nevyužívajúc v plnom rozsahu základnú zásadu trestného konania „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného), v rozpore so zásadou „ultima ratio“ nedôvodne kriminalizoval konanie, ktoré nie je trestným činom, čím bez opodstatnenia trestnoprávne posudzoval vec, ktorá má občianskoprávny charakter a rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko sa vyčerpávajúco nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, najmä celou argumentáciou a obranou žalovaného, ktorá v ňom dokonca ani nie je vyčerpávajúco spomínaná, ale je uvedená len taká, ktorú súd vytrhol z kontextu.

Ďalej namietal, že aj keď súd ustálil, že obžalovaný kúpne zmluvy so svedkami JUDr. J. a JUDr. G. (ktorí sú bezúhonní, pôsobia ako advokátski koncipienti, vypovedali pod prisahou, vedomí si možných následkov), uzavrel, neodpustil si spochybňovať vierohodnosť týchto svedkov, údajne vypovedať na prospech obžalovaného, čo v konaní nebolo nijako preukázané (tvrdenia súdu o nejakej spôsobilosti ovplyvňovania svedkov, nie sú relevantne podložené, ide len o domnienku). Takto obžalovaným zakúpené veci podľa súdu nemali byť určené na používanie výhradne pri oprávnených aktivitách obžalovaného a tieto mali byť podľa súdu používané obžalovaným pri výkone jeho činnosti advokátskeho koncipienta, čo z dokazovania nejako nevyplynulo (ak súd v tomto smere polemizuje nad kúpnu cenu,

ktorá mala vysoko prevyšovať kúpnu cenu zariadenia a techniky podľa kalkulácie s tým, že obžalovaný nemal mať na zreteli obmedzenia podľa Dohody, toto nie je dôkazom, ale len odvádzaním záverov z niečoho, z čoho tieto nevyplývajú s tým, že súd nejakú objektívnu kúpnu cenu nejak ani nezisťoval). Súd ustálil prvky údajného podvodného konania zo strany obžalovaného v čase uzavretia Dohody o príspevku, pretože mal poskytovateľa príspevku uviesť do omylu v otázke (a podmienky) doby a spôsobu výkonu samostatnej zárobkovej činnosti. Podľa súdu, nepretržitému a sústavnému výkonu samostatnej zárobkovej činnosti mali brániť obsahové nároky na prax advokátskeho koncipienta a napokon obžalovaný mal takto konať zavinené v priamom, vopred uváženom úmysle a toto mal iniciovať motív zadovážiť sebe neoprávnený majetkový prospech.

Súd tak v podstate (defacto) uznal obžalovaného vinným (tomu zodpovedá aj odôvodnenie rozsudku) preto, že počas podnikania ako živnostník bol advokátskym koncipientom a veci získané za prostriedky obdržané na základe Dohody mal používať ako advokátsky koncipient. Platné právo pritom okrem zákonných prípadov zákazu konkurencie nezakazuje podnikanie uskutočňovať prostredníctvom viacerých foriem (napr. živnosť a účasť v obchodných spoločnostiach) ani medzi nimi nestanovuje žiadnu hranicu, čím sa nedá konštatovať, že osoba živnostníka nemôže vykonávať živnosť nepretržite a sústavne, ak podniká v inej forme (napr. ako konateľ a spoločník inej spoločnosti alebo dokonca iných spoločností). Rovnaké platí aj pre súbeh podnikania a pracovného pomeru, kedy nemožno uzavrieť, že niekto nevykonáva živnosť riadne ak je niekde zamestnaný. Takýto súbeh viacerých činností pritom nemožno ani sankcionovať a už vôbec nie prostriedkami trestného práva. Takéto hranice tak nemôže svojvoľne stanovovať ani súd, inak koná svojvoľne, čo je neprípustné.

Obrana žalovaného, ktorá nebola reflektovaná súdom sa týkala toho, že vec bola predložená orgánom činným v trestnom konaní (ďalej len OČTK) bez toho, aby úrad práce alebo akýkoľvek iný správny orgán konanie obžalovaného preskúmal, no predovšetkým uložil mu povinnosť príspevok vrátiť. Tomu zodpovedá trestné oznámenie z 20.10.2015, v ktorom nie je o neoprávnenom použití príspevku žiadny dôkaz. Aj na tomto podklade riaditeľ NAKA, expozitúra východ listom z 27.10.2015 (ktorý súd nechcel vykonať ako dôkaz) úradu práce správne uviedol, že takéto skutočnosti jednak nezakladajú podozrenie z trestného činu, poukázal na zákonné oprávnenia úradu práce (napr. miestne zisťovanie), no predovšetkým, zdôraznil aktivitu úradu práce, aby si predovšetkým tento strážil poskytnuté finančné prostriedky a s tým súvisiacu subsidiaritu trestnej represie. Toto je kardinálnou skutočnosťou v tomto konaní, kedy obžalovaný nevedel, ani dôvodne pri akejkoľvek rozumovej schopnosti nemohol vedieť, že či, kedy a v akej výške má príspevok vrátiť, pretože neprebehlo žiadne zisťovanie, zhodnotenie ani rozhodovanie zo strany úradu práce v správnom konaní. Naopak, tento sa len „zbavil vecí“ podaním trestného oznámenia a aj v prebiehajúcom trestnom konaní nejavil o vec okrem účasti zástupcu na výsluchu žiaden záujem. Dokonca ani v tomto konaní vec neskúmal, nevyžadoval žiadne doklady, ani neuskutočnil žiadne oprávnenia, ktoré mu ukladá zákon. Dohoda predpokladá kontrolu, audit a zistenie prípadného nepreukázania existencie majetku z príspevku a s tým súvisiacu povinnosť tento vrátiť do 30 dní od zistenia (čl. II. ods. 12, ods. 13) závažného porušenia, resp. porušenia plnenia podmienok tejto dohody, je povinný písomne vyzvať príjemcu, vrátiť príspevok, resp. jeho pomernú časť a úrad je povinný vyčísliť výšku príspevku, resp. pomernej časti z príspevku, ktorú je príjemca povinný vrátiť a určiť spôsob jej vrátenia (čl. III. ods. 3 a ods. 4), kontrolu použitia týchto prostriedkov a ich vymáhanie sa vzťahuje režim upravený v osobitných predpisoch /zákon o službách zamestnanosti, zákon č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 440/2000 Z.z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, zákon č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní, zákon č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci, zákon č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a ďalšie predpisy, ktoré majú vzťah k predmetu dohody/ (čl. V. ods. 1), Ministerstvo financií Slovenskej republiky je v zmysle § 24 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci oprávnené kontrolovať poskytnutie pomoci u poskytovateľa pomoci a za tým účelom je oprávnené si overiť potrebné skutočnosti aj u príjemcu príspevku (čl. V. ods. 2), podozrenie z porušenia finančnej disciplíny zo strany príjemcu príspevku bude prostredníctvom úradu postúpené na správne konanie príslušnej Správy finančnej kontroly Slovenskej republiky (ďalej len SFKSR), ktorá je oprávnená ukladať a vymáhať odvod, penále a

pokutu za porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní s prostriedkami štátneho rozpočtu a ESF (čl. V. ods. 3), v prípade zistenia, že príjemca predložil pri kontrole dodržiavania tejto Dohody nevhodné, nepravdivé účtovné doklady týkajúce sa výdavkov uhradených z príspevku alebo jeho časti, je povinný vrátiť úradu celý príspevok, a to do 30 dní od zistenia tejto skutočnosti (čl. V. ods. 7).

Pri možnostiach predpokladaných týmito predpismi vyvstáva otázka, kde a ako sa v tomto prípade uplatnila subsidiarita trestnej represie, ak súd nevyužitie týchto prostriedkov nielenže neodôvodnil, ale ich ani nespomenul? OČTK si uzurpovali moc a obžalovaného trestnoprávne odsúdili bez toho, aby sa tento podrobil riadnemu preskúmaniu v správnom konaní. V dôsledku toho obžalovanému bolo upreté právo na opravný prostriedok (správna žaloba) proti postupu správneho orgánu. OČTK a súd dospeli k záveru o spôsobe škody (na nepreskúmateľnom a svojvoľnom základe) bez toho, aby na to bolo vydané príslušným orgánom kontroly rozhodnutie s konkrétnou sumou a lehotou splatnosti, súd na to nie je oprávnený, lebo nie je orgánom finančnej kontroly, resp. stáva sa ním až subsidiárne a za splnenia iných okolností prípadu. Na tom nič nemení, že obžalovaný nespolupracoval pri kontrole Úradu práce, neplnil si riadne a všetky povinnosti, mal neporiadok v účtovníctve v zmysle Dohody, čo však trestnoprávnu zodpovednosť nezakladá. Ak by príslušný orgán kontroly právoplatne definoval porušenie finančnej disciplíny obžalovaným, ktorému by bola uložená povinnosť vrátiť príspevok alebo jeho časť, určite by ho vrátil, v trestnom konaní takéto vrátenie je spojené s trestnou sankciou, čo nie je náležité. Obžalovaný po návrate z dlhého pobytu v zahraničí, napriek školeniu nemusel byť v oblasti poberania príspevku zdatný a nemohol konať sofistikovane, premyslene a s vopred stanoveným motívom obohatenia, ako na to poukázal súd. Prečo by osoba, ktorá doštudovala právo, podniká, založí si rôzne obchodné spoločnosti a chce byť advokátom, sa vedome a úmyselne chcela obohatiť o vo svojej podstate zanedbateľnú sumu a riskoval tak celú svoju budúcnosť. Z logického hľadiska to vylučuje trestnoprávny úmysel.

Súd nedostatočne vyhodnotil a bagatelizoval i samotnú podnikateľskú - živnostenskú činnosť obžalovaného. Nebral do úvahy ním uvádzané tvrdenia o sprostredkovateľskej činnosti len preto, že to nerobil za odplatu, resp. si odplatu nevyúčtoval. Obžalovaný potvrdzoval konzultačné služby pre Islandské spoločnosti na Slovensku v oblasti geotermálnej energie, čoho dôkazom je napríklad aj to, že od týchto odkúpil obchodný podiel v spoločnosti U., s.r.o., IČO: 36 704 725, kde dodnes ako konateľ podniká s mestom Vranov nad Topľou ako spoločníkom. Sprewádzal tiež primátorov miest východného Slovenska na ním sprostredkované stretnutia na Islande. Počas hlavného pojednávania 21.12.2016 a 03.02.2017 obžalovaný vypovedal, že okrem iných subjektov významne spolupracoval aj so spoločnosťou Tomark, s.r.o., a TomarkAero, s.r.o., s konateľom a spoločníkom Ing. G. V., čím sa súd vôbec nezaoberal, potencionálnych svedkov, ktorí mohli dosvedčiť reálnu činnosť obžalovaného ako živnostníka na pojednávanie nepredvolal a v rozsudku skonštatoval, že obžalovaný údajne predmetnú činnosť nevykonával. Preto s odvolaním predložil zápisnice z porád a čestné prehlásenie konateľa od posledne uvádzanej spoločnosti a letenku obžalovaného do Číny, ktoré potvrdzujú vykonávanie sprostredkovateľskej činnosti, i rokovanie s obchodnou komorou, čo uvádzal po celý čas od prípravného konania dodnes.

Súd nevykonával obžalovaným navrhované dôkazy ani v kontexte existencie jeho majetku zakúpeného v zmysle dohody fyzickou kontrolou pracovníkmi úradu práce, čím nebola, ani nemohla byť spochybnená fyzická existencia tohto hnutelného majetku. Súd nesprávne a okrajovo vyhodnotil listinné dôkazy predložené obžalovaným v prípravnom konaní, preukazujúce jeho sprostredkovateľskú podnikateľskú činnosť, ako aj jeho tvrdenie o výhradnom použití finančných prostriedkov v súlade s dohodou. Hodnotenie súdu ohľadne výšky spôsobenej škody je nezákonné a svojvoľné. Pri hodnotení priameho úmyslu, ale aj spôsobenej škody vychádzal výlučne z tvrdení úradu práce, ktorý žiadnu kontrolu nevykonával, a preto k žiadnym zisteniam ani nemohlo prísť. Úrad práce navyše postupuje podľa predpisov správneho práva, ktorého závery nemožno mechanicky prenášať do trestného práva. Objektívne nebola preto zistená výška škody (znaleckým dokazovaním) v trestnoprávnom zmysle avšak za predpokladu preukázania úmyslu, k čomu nedošlo.

Predmetom tohto konania nemôže byť ani mechanické preskúmanie nakladania obžalovaného s jeho

jediným osobným bankovým účtom na Slovensku. V Dohode ani v inom odsúhlasenom podklade nebolo žiadne obmedzenie, aby s týmto účtom nemohol nakladať podľa vlastného zväženia. Jeho povinnosťou bolo len dostatočne a relevantne evidovať výdavky na živnosť a o týchto pravidelne predkladať písomné správy. Teda ani nakladanie s účtom nedošlo k žiadnemu (a už vôbec nie vedomému) páchaniu trestného činu.

Súd obžalovaného odsúdil z dôvodov, ktoré neboli počas konania predvídateľné, čím bolo porušené právo obžalovaného na obhajobu, na prístup k súdu i na spravodlivé súdne konanie a to tým, že odôvodnenie rozsudku ako také neobstojí, pretože nie je založené na dôkazoch (získaných nezávisle na sebe a navzájom sa odporujúcich), ale len na názoroch a úvahách, ktoré navyiac z dokazovania nemohli vyplynúť. Nepreskúmateľné je aj vyčíslenie sumy údajnej škody, ktorou súd zaviazal obžalovaného na úhradu, kedy na jednej strane uznáva uzavretie kúpnych zmlúv, na druhej strane konštatuje obohatenie obžalovaného o sumu 1.498,22 Eur a na tretej strane mu uznáva ako oprávnený výdavok len 452,01 Eur a zaväzuje ho na úhradu sumy 3.132,31 Eur. Súd sa rovnako zaoberal len prostriedkami zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu, zvyšnú aj obžalobou uplatňovanú časť z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky náležite nevysvetlil.

V neposlednom rade nemožno súhlasiť ani s konštatovaním súdu o nejakej represívnej funkcii a individuálnej a generálnej prevencii trestu i rozsudku, nakoľko už samotné prípravné konanie a napokon postavenie obžalovaného pred súd bolo preňho takým šokom a prekvapením, že ho dostatočne pokorilo a pôsobilo naňho dostatočne prevenčne aj napriek tomu, že si nie je vedomý žiadnej trestnoprávnej činnosti. Odsúdenie i stíhanie za skutok na tom podklade, ako ho uviedol súd, tak nemá žiadne opodstatnenie, naopak, na obžalovaného pôsobí veľmi nespravodlivo a svojvoľne. Vzhľadom na uloženie pokuty vo výške 1000,- Eur, ktorú obžalovaný zaplatil, pokračovanie v sankcionovaní prostriedkami trestného práva je tak porušením zásady nie dvakrát o tej istej veci.

Na tomto podklade žiadajú, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zrušil a sám rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

Odvolanie obžalovaného bolo v zmysle § 314 Tr. por. doručené prokurátorovi 20.03.2017, ktorý sa k nemu nevyjadril. Spis s odvolaním bol odvolaciemu súdu doručený 03.04.2017.

Pre úplnosť treba uviesť, že o sťažnosti obžalovaného JUDr. E. O. proti uzneseniu zo 06.12.2016, sp. zn. PK-2T 25/2016, o uložení poriadkovej pokuty v sume 200,- Eur, bolo už rozhodnuté uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. júla 2017, sp. zn. 6 Tost 12/2017, tak, že podľa § 194 ods. 1 Tr. por. bolo uznesenie prvostupňového súdu pre jeho nezákonnosť zrušené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na základe tohto postupu zistil, že odvolanie obžalovaného JUDr. E. O. je dôvodné.

Odvolací súd upozorňuje, že napadnutý rozsudok je predčasný, lebo prvostupňový súd nevykonal všetky dôkazy prichádzajúce do úvahy za účelom zistenia všetkých rozhodujúcich skutočností potrebných pre objektívne a spravodlivé rozhodnutie. Doposiaľ vykonané dôkazy súd dôsledne nehodnotil vo všetkých súvislostiach v dôsledku čoho niektoré dôležité skutočnosti ostali nepovšimnuté v neprospech obžalovaného.

Prvostupňový súd vykonanými dôkazmi mal nespochybniteľne zistené, že obžalovaný absolvoval praktickú prípravu na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 49 ods. 8 a § 57 ods. 7 zák. č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti z 23.a 24.11.2010 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou (ďalej len úrad práce). Žiadosťou obžalovaného zo 04.01.2012 (doručenú úradu práce 23.01.2012) o poskytnutie príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť podľa § 49 zák. č. 5/2004 Z.z. zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a Európskeho

sociálneho fondu (ďalej len ŠR a ESF) vo výške 4 137,08 Eur s predmetom podnikania - sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a sprostredkovanie zamestnania za úhradu, so začatím živnosti od decembra 2012.

Súčasne s touto žiadosťou predložil aj osvedčenie o živnostenskom oprávnení z 03.01.2012, čestné prehlásenia zo 04.01.2012, úradné bankové potvrdenie o zriadenom bankovom účte vo VÚB, a.s., zo 04.01.2012, podnikateľský zámer zo 04.01.2012, podľa ktorého je uvedené: s prvou etapou rozvoja na dva roky, s potrebou zaobstarania kancelárskeho inventáru - drobného neinvestičného hmotného majetku s obstarávacou cenou do 1 700,- Eur, nákup potrebného majetku (vybavenia /nie je zrejmé či živnosti alebo iných činností/, reklamu a ostatné výdavky spojené so založením živnosti a vybavením kancelárie) bude financovať z vlastných zdrojov a z nenávratnej štátnej dotácie v zmysle § 49 zák. č. 5/2004 Z.z. Výdavky na obstaranie majetku a odvody individuálneho podnikateľa - odvodov do ZP (mesačne vo výške 25,- Eur, a SP (mesačne vo výške 100,- Eur) predstavujú 8385,- Eur. Kalkulácia predpokladaných nákladov, príjmy a výdavky v rokoch 2011 až 2013, nákup zariadenia kancelárie - pracovný stôl (250,- €), 4 stoličky (240,-€), stôl pod PC (200,- €), zásuvkový kontajner (80,- €), kartotečná skriňa (180,- €), 2 skrinky na šanóny (260,- €), PC notebook (1 200,- €), tlačiareň - multifunkčné zariadenie (70,- €), internet modem (100,- €), 2 reklamné pútače (200,- €), 2 printové reklamy (200,- €), reklamný banner (120,- €), kancelársky inventár (240,- €), 23 odvodov do ZP (1035,- €), 6 odvodov do SP (600,- €), spolu 4975,- Eur.

Obžalovaný podpísal Dohodu č. 001/§ 49/2012/NP I-2/D z 31.01.2012 o poskytnutí príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť (ďalej len SZČ) s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, podľa ktorej príspevok je zo zdrojov ESF a ŠR, v pomere ESF 85% a ŠR 15%, na úhradu nákladov súvisiacich s vykonávaním alebo prevádzkovaním samostatnej zárobkovej činnosti s tým, že okrem povinností obžalovaného pri úhrade nákladov a ich dokladovaní z poskytnutého príspevku, je v článku IV. oprávnené náklady, bod 4) špecifikované, že pri nákupe nového zariadenia/vybavenia sú oprávnenými nákladmi len výdavky na nákup bežných nákladov (t.j. nákup hmotného majetku do 1700,- Eur a nákup nehmotného majetku do 2400,- Eur), ak by išlo o nové zariadenie vo forme kapitálových výdavkov v uvedených čiastkach, oprávnenými výdavkami sú len odpisy za príslušné obdobie, ak sa majetok používa výhradne na oprávnené aktivity, prípadne podľa alikvotnej časti. Oprávnená suma na výpočtovú techniku (PC s vybavením) je maximálne 627,- Eur s DPH. Maximálna akceptovateľná cena notebooku s operačným systémom v zmysle oprávneného výdavku z prostriedkov poskytnutých na SZČ je stanovená na 589,- Eur s DPH, v prípade že úrad neudelil výnimku.

Prehlásenie o overení oprávnenosti výdavkov z 23.02.2012 potvrdené podpismi 4 zamestnancov úradu práce o tom, že nárokovanie výdavkov žiadateľa sú oprávnené v súlade s dohodou, zodpovedajú finančným tabuľkám dohody, k žiadosti žiadateľa existuje podporná dokumentácia, žiadosť o úhradu platby žiadateľa je vyplnená správne a údaje v nej sú pravdivé, fyzická kontrola na mieste nebola vykonaná, pri nárokovaniach výdavkoch neboli zistené nezrovnalosti, nárokovanie výdavkov žiadateľa sú oprávnené v súlade s nariadeniami Rady ES, Národným projektom, s rozpočtom Národného projektu, s finančným plánom príslušného kalendárneho roka.

Obžalovaný 02.02.2012 podal žiadosť o úhradu platby č. 1 v čiastke 4137,08 Eur. Na základe tejto dohody úrad práce platobným poukazom z 24.02.2012 zaslal na bankový účet obžalovaného 27.02.2012 príspevok vo výške 4137,08 Eur, na ktorom sú zaznamenané rôzne výdaje i príjmy.

Kúpnymi zmluvami zo 17.09.2012 a 01.10.2012, pokladničnými výdavkovými dokladmi z 10.09., 25.09. a 07.10.2013 a pokladničnou knihou obžalovaný doložil nákup kancelárskeho zariadenia v celkovej sume 1885,- Eur. Ďalšou účtovnou dokumentáciou obžalovaný preukázal výdavky na zdravotné poistenie v sume 452,01 Eur, na prevádzkovú réžiu 61,85 Eur a na reklamné služby 240,- Eur, teda celkove v sume 753,86 Eur. Spolu tieto výdavky predstavujú 2638,86 Eur, z čoho 85% predstavuje príspevok ESF v sume 2243,03 Eur.

Podľa záveru prvostupňového súdu z poskytnutého príspevku vo výške 4137,08 Eur (z čoho je 85% z

ESF, čo sa rovná sume 3516,52 Eur), z čoho obžalovaný v rozhodnom čase použil na zdravotné poistenie v sume 452,01 Eur (z čoho je 85% z ESF, čo sa rovná 384,21 Eur), teda z tohto fondu bolo použitých 3132,31 Eur v rozpore s účelom ich zverenia. Uvedený záver nie je správny, pretože nie sú do úvahy brané ďalšie výdavky z príspevku v rozhodnom období, ako je na to poukázané nižšie.

Odvolačí súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a obsahu spisu okrem už uvedeného zistil aj to, že prvostupňový súd spochybnil a neakceptoval, v neprospech obžalovaného použitie finančných prostriedkov na nákup už použitého zariadenia kancelárie v celkovej minimálnej sume 1569,- Eur, hoci to preukazujú kúpne zmluvy zo 17.09.2012 a 01.10.2012 medzi obžalovaným a predávajúcimi fyzickými osobami O. J. a H. G., ktorí to potvrdili vo svedeckých výpovediach a tieto sú v zhode s obhajobou obžalovaného a čiastočne aj jeho účtovnou dokumentáciou. Navyše potreba nákupu tohto zariadenia je uvedená aj v podnikateľskom zámere zo 04.01.2012, čo je z väčšej časti akceptované aj v dohode z 31.01.2012, ku ktorej svedkyňa - poškodená JUDr. Z. S. vo výpovedi z 19.08.2016 uviedla, že samotná zmluva (dohoda) nevylučuje kúpu použitého zariadenia, podmienkou je, aby kupoval veci uvedené v kalkulácii predpokladaných nákladov a aby o kúpe majetku takto obstaraného doložil účtovné doklady, ktoré podľa článku IV bodu 2 dohody museli byť rozpisované podľa jednotlivých položiek. Táto svedkyňa, ale najmä svedok Mgr. H. G. vo výpovediach uviedli, že v rámci školenia boli jeho účastníci výslovne poučení o tom, že nemôžu zakupovať už použité veci, bolo to v zmysle schémy de minimis a internej normy pre postup pri poskytovaní príspevku. V dohode však táto skutočnosť nie je uvedená a výslovne to neupravujú ani predpisy týkajúce sa tejto problematiky, a preto obžalovanému nič nebránilo získanie zariadenia kancelárie týmto spôsobom.

Špecializovaný trestný súd zistil pochybnosti o vierohodnosti dôkazov súvisiacich s kúpou vecí označených v kúpnych zmluvách a tiež ohľadne výpovedí predávajúcich svedkov, a to z dôvodu ich zainteresovanosti na veci pre ich blízky vzťah s obžalovaným, resp. že jeden z nich je zamestnaný v advokátskej kancelárii otca obžalovaného. Napriek tomu rozhodol v prospech obžalovaného v tom zmysle, že kúpne zmluvy uzatvoril a veci v nich uvedené nadobudol. Následne však urobil záver, že veci neboli zakúpené z poskytnutého príspevku v súlade so žiadosťou o príspevok a podnikateľským zámerom a neboli používané na vykonávanie SZČ podľa osvedčenia o živnostenskom oprávnení. Dospel k tomu úvahou, že obžalovaný ako študent práva v čase uzavretia dohody už vedel, že chce vykonávať inú, než SZČ, teda mal zámer a vedomosť o tom, že počas doby 2 rokov, t.j. do 31.01.2014, nebude vykonávať SZČ sústavne a nepretržite, tak ako to predpokladá živnostenský zákon a podmienky dohody podľa článku II. ods. 3, k splneniu ktorej sa podpisom zaviazal. Bránili tomu obsahové nároky na prax advokátskeho koncipienta, ktorú vykonával od 16.11.2012, o čom svedčí správa Sociálnej poisťovne, pobočka Vranov nad Topľou, z ktorej je zrejme aj to, že obžalovaný nebol v registri poistencov vedený ako SZČ. Súd tak ustálil prvky podvodného konania zo strany obžalovaného v čase uzavretia dohody, pretože poskytovateľa príspevku uviedol do omylu v otázke (a podmienke) doby a spôsobu výkonu SZČ, v súvislosti s ktorou mu bol príspevok poskytnutý. V tejto súvislosti súd poukázal na účtovníctvo obžalovaného, podľa ktorého v rokoch 2012 až 2014 nemal z SZČ žiaden príjem, nevystavil faktúru, počas inkriminovaného obdobia nevykázal žiadne príjmy ani výdavky, za rok 2013 daňové priznanie nepodal a na účte k 31.08.2012 peňažný denník vykazoval záporný zostatok, stav dotácii v pokladni od 12.03. do 12.04.2012 bol 3385,72 Eur a výdavky z pokladne od 12.03.2012 pozostávali len z nákladov spojených s kúpami zmluvami v sume 1885,- Eur, z prevádzkovej réžie za marec 2012 a za reklamné služby v roku 2013 v sume 301,85 Eur. Argumentácia obžalovaného o bezplatnom sprostredkovaní práce z dôvodu sociálneho cítenia odporuje zmyslu a podstate živnostenského podnikania a ducha živnostenského zákona, podľa ktorého je živnosťou sústavná činnosť vykonávaná za účelom dosiahnutia zisku. Odporuje i cieľu a zmyslu Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, čím sa vyvracia jeho zámer a záujem na riadnom výkone SZČ. Miesto podnikania obžalovaného je totožné s miestom jeho bydliska a sídlom advokátskej kancelárie, v ktorej vykonáva činnosť advokátskeho koncipienta. Kanceláriu si zriadil až v októbri 2012, teda po uplynutí doby 8 mesiacov od doby začatia SZČ (01.02.2012) a krátko pred začatím činnosti advokátskeho koncipienta (16.11.2012). Druhému advokátskemu koncipientovi JUDr. G. nebola pre výkon tejto činnosti poskytnutá výpočtová technika. Z uvedeného prvostupňový súd urobil záver, že kúpené zariadenie kancelárie neboli určené na používanie výhradne pri oprávnených aktivitách v súlade s podmienkou dohody uvedenú v článku II. ods. 4 a

neboli používané v súlade so žiadosťou o poskytnutí príspevku a podnikateľským zámerom. Tieto kúpené veci boli používané obžalovaným pri výkone jeho činnosti advokátskeho koncipienta, prípadne pri výkone inej činnosti spojenej s jeho potrebami. Táto úvaha je podporená tým, že pri uzatváraní kúpnych zmlúv sa obžalovaný neviazal kalkuláciou predpokladaných nákladov, pretože pristúpil na kúpnu cenu, ktorá ju vysoko prevyšovala, navyše kúpil kancelárske kreslo, ktoré nebolo súčasťou dohodnutých nákladov a nebola mu udelená výnimka na kúpnu cenu výpočtovej techniky. Obžalovaný priznal, že peňažný denník bol vyhotovený až po vznesení obvinenia, výdavky na SZČ riadne neevidoval, neuviedol ich v daňových priznaniach ani v priebežných správach o vykonávaní tejto činnosti a za rok 2013 vôbec žiadnu nepodal a príspevok použil len na odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne a na kúpu vecí z kúpnych zmlúv. Súd dospel k záveru, že predmetný výdavok prevádzková réžia a za reklamné služby nie je identifikovateľný a preukázaný a nebol vynaložený v súlade s predloženým podnikateľským zámerom. Obhajoba obžalovaného, že časť príspevku použil na odvod do sociálnej poisťovne bola tým vyvrátená, odvod do zdravotného poistenia za obdobie od 01.02. do 15.11.2012 v sume 452,01 Eur bol v súlade s dohodou. Spočítaním súm z kúpnych zmlúv (1000,- € + 885,- €), prevádzkovej réžie a reklamných služieb (301,85 €) a zdravotného poistenia (452,01 €) vychádzajú celkové výdavky v sume 2.638,86 Eur. Po odpočítaní tejto sumy od výšky poskytnutého príspevku (4137,08 €) súd dospel k sume 1498,22 Eur, o ktorej logickým výkladovým argumentom z dôkazu opakovane ustálil, že túto sumu obžalovaný použil pre vlastnú potrebu. Z celkovej sumy poskytnutého príspevku (4137,08 Eur), z čoho prostriedky z ESF predstavujú 85%, teda sumu 3516,52 Eur, obžalovaný v súlade s účelom zverenia nakladal len so sumou 452,01 Eur, z čoho prostriedky z ESF predstavujú 85%, teda sumu 384,21 Eur. Po odpočítaní tejto sumy z celkovej sumy poskytnutých príspevkov z ESF (3516,52 €) súd ustálil, že z ESF bolo použitých 3132,31 Eur v rozpore s účelom ich zverenia.

K uvedenému odvolací súd uvádza nasledovné. K tvrdeniu, že účastníci školenia, teda aj obžalovaný boli upozornení, že môžu nakupovať iba nové veci, nemá oporu v zákonnej úprave vo vzťahu k použitiu poskytnutého príspevku z ESF. Nevyplýva to ani z usmernenia Riadiaceho orgánu č. N3/2007, aktualizovaného č. 10 - metodického usmernenia k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2007 - 2013, právoplatné 06.09.2011 a účinné 09.09.2011. V dohode takáto podmienka nebola zakotvená, čo potvrdila svedkyňa - poškodená JUDr. Z. S..

Obžalovaný v rámci obhajoby uviedol aj to, že od 01.02.2012 začal živnostenské podnikanie na sprostredkovateľskú činnosť, ktorá stále trvá. Sprostredkovateľskú a inú podnikateľskú činnosť reálne vykonával a vykonáva s využitím jeho skúseností a dlhodobej činnosti na Islande, kde v rokoch 2000 až 2008 pôsobil. Robil konzultačné služby pre islandské spoločnosti na Slovensku v oblasti geotermálnej energie ako aj pre Islandskú obchodnú komoru a spolupracoval aj so spoločnosťami vo Fínsku, dôkazy o tom sú súčasťou spisu v anglickom jazyku. Dôkazom jeho podnikateľskej činnosti je okrem stále aktívnej živnosti aj 9 obchodných spoločností, v ktorých figuruje ako spoločník i ako konateľ (napr. Enex Vranov, s.r.o., IČO: 36 704 725, kde podniká s Mestom Vranov a kde boli spoločníkmi veľké islandské spoločnosti, Energon Grup SK, s.r.o., IČO: 47 764 171, JPD Trade, s.r.o., IČO: 47 464 470, Sora Grup s.r.o., IČO: 47 763 779, Sora Invest, s.r.o., IČO: 47 764 121, Sora Plus Trade, s.r.o., IČO: 47 764 040, Sora Slovakia, s.r.o., IČO: 47 764 074, Sola Trade, s.r.o., IČO: 47 763 868, Soras Trade, s.r.o., IČO: 47 764 252). Z uvedeného a contrario vyplýva, že činnosť spadajúca pod predmetnú Dohodu nebola u neho jednorázovou podnikateľskou činnosťou alebo nejakou skúškou podnikania, ale išlo len o jednu z mnoha podnikateľských aktivít, ktoré vykonáva, čo definuje aj jeho pozitívny (a nie špekulatívny) prístup k podnikaniu, a teda východiskovou pozíciou jeho subjektívneho postoja. Jeho záujem o veci verejné je možné vyvodzovať aj z uskutočneného štúdia práva a súčasného pôsobenia ako advokátskeho koncipienta. Nakoľko na rozbehnutie SZČ bola možnosť využitia príspevku vo forme uzavretia Dohody, využil ju, splnil podmienky a vypracoval podnikateľský zámer. V žiadnom prípade však neprevzal predmetný príspevok z dôvodu nejakej finančnej núdze alebo z dôvodu, aby ho zneužil, tento poberal výslovne na podnikateľské ciele, ktorým sa venoval i venuje dodnes. V tomto smere nemožno hovoriť o nejakom úmysle „vylákania“ peňazí, alebo ich obdržania s vedomím ich nevrátenia alebo prisvojenia, naopak, išlo i ide len o využitie možnosti, ktoré štát ponúka s vidinou pozitívneho účelu zvelaďovania už rozbehnutej podnikateľskej činnosti. Predmetný príspevok mal na jedinom

osobnom, súkromnom účte fyzickej osoby na Slovensku, pričom nikde v podmienkach Dohody nebolo obmedzenie, že by s týmto účtom nemohol nakladať na účely podľa vlastného zväženia (nešlo o účelovo viazaný účet, kde boli len prostriedky príspevku, ale mohol tam mať akékoľvek prostriedky a vykonávať akékoľvek úhrady, nešlo ani o podnikateľský účet). Jeho povinnosťou bolo (okrem iných) len evidovať výdavky na samostatne zárobkovú činnosť (SZČ), o týchto predkladať písomné správy ako i umožňovať výkon kontroly. Podstatou prečinu poškodzovania záujmov nie je skúmanie spôsobu nakladania s účtom, na ktorom príspevok je (výbery, platby, peniaze sú určené druhovo, nie je možné príspevok posudzovať ako konkrétne bankovky), ale zdokladovanie nakladania príspevku na iný ako poskytnutý účel a súčasne umožnenie sprenevery. Nenáležitá zdokladovanie, alebo neumožnenie sprenevery však nespôsobuje trestnosť, iba povinnosť príspevok vrátiť. Trestnosť vzniká až preukázaním úmyslu sprenevery, čo sa v danom prípade nestalo.

Odvolačí súd vzhľadom na dôkazy predložené obžalovaným v prípravnom konaní a v konaní pred súdom konštatuje, že závery prvostupňového súdu ohľadne preukázania podvodného konania obžalovaného sú neudržateľné. Tento súd sa s jednotlivými časťami, ale ani komplexne s celou obhajobou obžalovaného nezaoberal. Sústredil sa na nečinnosť a nesúčinnosť obžalovaného s úradom práce a na jeho nedisciplinované správanie vo vzťahu k povinnostiam vyplývajúcich z dohody, ktoré neplnil (za čo mu bola uložená pokuta 1000,- Eur, ktorú zaplatil) a k čomu sa priznal. Samotné takéto správanie však nenapĺňa znaky žalovaného trestného činu a podľa uzatvorenej dohody bolo a je možné žiadateľa postihnúť prostriedkami mimo trestného práva.

Práve na základe týchto zistení, bez ďalších dôkazov súd prvého stupňa vyvodil závery, ktoré sú iba domnienkami, na ktorých nie je možné založiť vinu obžalovaného. Ide najmä o závery, že ako študent v čase uzavretie dohody už vedel, že chce vykonávať inú, než SZČ, že v čase podpisu dohody mal zámer a vedomosť o tom, že počas doby 2 rokov nebude vykonávať SZČ sústavne a nepretržite tak, ako to predpokladá živnostenský zákon a dohoda, že takejto činnosti bránili obsahové nároky na prax advokátskeho koncipienta od 16.11.2012, o čom svedčí správa sociálnej poisťovne, a to všetko preukazuje podvodné konanie obžalovaného už v čase podpisu dohody, čím uviedol poskytovateľa príspevku do omylu v otázke doby a spôsobu výkonu SZČ, v súvislosti s ktorou mu bol príspevok poskytnutý.

Obžalovaný takýto úmysel nepriznáva a z tohto úmyslu nie je usvedčovaný žiadnym z vykonaných dôkazov, pričom takýto záver nie je možné vyvodiť ani z neplnenia povinností obžalovaného, ktoré mu vyplývajú z dohody. Naopak obžalovaný už v prípravnom konaní a v konaní pred prvostupňovým súdom uvádzal skutočnosti preukazujúce jeho činnosť súladnú s dohodou a keďže nebolo na to reflektované, prvostupňový súd k tomu nevykonával navrhované dôkazy, odvolaciemu súdu predložil čestné prehlásenie konateľa spoločností Tomark, s.r.o., a TomarkAero, s.r.o., o sprostredkovaní obchodu s obžalovaným od konca roka 2012 doposiaľ, ako aj zápisnice z porád s touto spoločnosťou v rokoch 2012 až 2017, čo predbežne potvrdzuje obhajobu obžalovaného.

V súvislosti s uvedeným odvolací súd zistil, že súd I. stupňa opomenul vyhodnotiť obžalovaným predložené doklady o jeho sprostredkovateľskej činnosti, na čo tento poukázal aj vo svojich výpovediach a vyjadreniach k obžalobe. Práve z týchto dôkazov vyplýva, že v tejto oblasti mal byť obžalovaný aktívny od 01.02.2012 až do súčasnej doby, teda že vykonával SZČ sústavne a nepretržite. Sprostredkovateľská činnosť obžalovaného vyplýva aj z jeho hodnotenia ako advokátskeho koncipienta. Pritom prvostupňový súd urobil úplne opačný záver, a to za situácie, že dôsledne nevyhodnotil obžalovaného obhajobu, nebral do úvahy skutočnosti vyplývajúce z vykonaných dôkazov, resp. sa nimi dôsledne nevyrovnal a nevykonával obžalovaným navrhnuté dôkazy o jeho sprostredkovateľskej činnosti v rámci SZČ.

Špecializovaný trestný súd neuznal použitie poskytnutého príspevku na nákup zariadenia kancelárie, v ktorej obžalovaný vykonával SZČ na základe dohody. Urobil tak napriek tomu, že v súlade so zásadou v pochybnostiach v prospech páchatel'a uznal realnosť kúpy tohto zariadenia na podklade podnikateľského zámeru a kalkulácie nákladov, uzatvorenej dohody, kúpnych zmlúv, pokladničných dokladov a výsluchu

dvoch svedkov. Dôvodom k tomu bolo iba to, že prvostupňový súd dospel k záveru, že toto zariadenie nevyužíval pre SZČ v zmysle dohody. Opäť ide o záver, ktorý nemá oporu vo vykonaných dôkazoch, sú to ničím nepodložené úvahy, čo odporuje vykonaným dôkazom, a to výpovediam obžalovaného, svedkov JUDr. H. G., JUDr. O. J. a celej rade listinných dôkazov, ktoré okrem iného preukazujú aj komunikáciu úradu práce s kanceláriou obžalovaného. Nákup nábytku mal v dohode odsúhlasený, jeho kúpu od súkromnej fyzickej osoby mu dohoda nezakazovala, súd I. stupňa jeho cenu znalecky ani odborným vyjadrením v zmysle § 126 ods. 3 Tr. zák. neoveril, preto nebol dôvod na neuznanie tohto celého výdavku (minimálne v sume 1569,- Eur) z poskytnutého príspevku v súlade so zásadou v pochybnostiach prospech páchatel'a, čím by sa ponížila celkove spôsobená škoda s dopadom na miernejšiu právnu kvalifikáciu žalovaného skutku. V tejto súvislosti bola neakceptovateľná úvaha súdu, že druhému advokátskemu koncipientovi JUDr. H. G. nebola pre výkon tejto činnosti poskytnutá výpočtová technika, ktorý nebol živnostníkom. Rovnako tak neobstojí úvaha súdu prvého stupňa, že obžalovaný nemal časový priestor na zvládnutie sprostredkovateľskej činnosti popri úlohách advokátskeho koncipienta, čo hodnotenie advokátskeho koncipienta vyvracia (novo predložené dôkazy obžalovaným preukazujú, že sprostredkovateľskú činnosť vykonával a vykonáva) a že zariadenie kancelárie realizoval až tesne pred začatím výkonu činnosti advokátskeho koncipienta. Dohoda a ani právne predpisy s tým súvisiace neukladajú povinnosť kúpiť zariadenie kancelárie ihneď, určuje len obdobie, kedy sa má tak stať.

Úvaha súdu prvého stupňa, že argumentácia obžalovaného o bezplatnom sprostredkovaní práce z dôvodu sociálneho cítenia odporuje zmyslu a podstate živnostenského podnikania, je neprijateľná. Pravdou je, že živnosť je sústavná činnosť vykonávaná za účelom dosiahnutia zisku, ale na druhej strane je vždy potrebné brať do úvahy aj to, že zisk nemusí byť vytvorený, to však nemôže znamenať, že subjekt, ktorému sa to stalo musí niesť trestnú zodpovednosť. Nie je vylúčené, že k takémuto následku mohlo dôjsť aj u obžalovaného, čo však prvostupňový súd bližšie neskúmal, a preto nemohol dospieť ani k záveru, že obžalovaný tak konal v priamom úmysle.

Obdobne je tomu aj pokiaľ ide o záver prvostupňového súdu, že výdavky na prevádzkovú réžiu a reklamné služby nie je identifikovateľný a preukázaný a nebol vynaložený v súlade s predloženým podnikateľským zámerom. Tento záver nie je v napadnutom rozsudku ani náležite odôvodnený. Tieto výdavky sú zahrnuté v dohode a obžalovaný si ich aj uplatnil, preto nebol dôvod na poníženie poskytnutého príspevku v uvedenej sume. Vychádzať iba zo súčtu príjmov a výdavkov na účte, ktorý obžalovanému slúžil aj na iné účely, nie je správne, najmä za situácie, že obžalovaný podnikal vo viacerých spoločnostiach.

Odvolačný súd poukazuje aj na to, že prvostupňový súd sa vôbec nevysporiadal so sumou predstavujúcou 15% z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Pritom jeho časť je vyjadrená aj v žalovanom skutku a obžalovaný má na to právo, lebo sa ho to týka. Povinnosťou súdu bolo, aby v rozhodnutí odôvodnil, prečo táto suma nie je právne vykvalifikovaná. V zmysle súdnej praxe a ustálenej judikatúry je súd povinný právnu kvalifikáciu postihnúť všetky skutočnosti uvedené v žalovanom skutku, ak napĺňajú zákonné znaky trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona účinného a platného v dobe skutku.

K právnej kvalifikácii žalovaného skutku dovolací súd upriamuje pozornosť na ustanovenie § 261 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorej, kto použije, alebo predloží falšovaný, nesprávny alebo neúplný výkaz alebo doklad, alebo neposkytne povinné údaje, alebo použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskej únie, z rozpočtu spravovaného Európskou úniou alebo v zastúpení Európskej únie na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožní spôsobenie sprenevery alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

Prvostupňový súd z právnej vety tohto trestného činu aplikoval iba jej časť, a to vo forme použitia prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskej únie na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožnil spôsobenie sprenevery prostriedkov z uvedeného rozpočtu a spôsobil týmto činom väčšiu škodu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva aj porušenie celej rady povinností zo strany

žiadateľa vrátane neposkytnutia povinných údajov, čo však nenašlo odraz v použitej právnej kvalifikácii žalovaného skutku. Rovnako tak urobil aj prokurátor, ale súd právnou kvalifikáciou skutku nebol viazaný.

Odvolačný súd v tejto súvislosti pripomína, že náprava tohto pochybenia už nie je možná pre absenciu odvolania prokurátora. Z toho dôvodu nie je možné, aby nasledujúci postup špecializovaného trestného súdu viedol k takému rozhodnutiu, že by došlo k zhoršeniu postavenia obžalovaného. Bráni tomu ustanovenie § 327 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého, ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

Pochybenia pracovníkov úradu práce, ako na to poukazuje obžalovaný v odvolaní, nemôže byť pričítané k tiazii obžalovaného, ktorého však nemôžu ani zbaviť trestnej zodpovednosti.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že obžalovaný konal zavinene v priamom, vopred uváženom úmysle, vyjadrenom v ustanovení § 15 písm. a/ Tr. zák., pretože vedený pohnútkou získať pre seba neoprávnený finančný prospech chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom, t.j. v konkrétnom prípade záujem spoločnosti na oprávnenom a transparentnom čerpaní finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskej únie. Obžalovaný konal v úmysle zadovážiť sebe neoprávnený prospech, pričom uvedený motív ako zložka subjektívnej stránky jeho konania, toto konanie iniciovala. V príčinnej súvislosti s týmto zavineným konaním obžalovaného vznikol následok na objekte chránenom Trestným zákonom vo forme vzniku materiálnej škody na cudzom majetku vo výške 3132,31 Eur, čo je podľa § 125 ods. 1 Tr. zák., škodou väčšou.

Vzhľadom na skutočnosti uvedené vyššie je zrejmé, že tento záver špecializovaného trestného súdu je predčasný. Po doplnení dokazovania súdom nižšieho stupňa z dôvodov už uvedených, bude potrebné dôsledne sa vysporiadať komplexne s celou obhajobou obžalovaného, a to aj na podklade ďalších vykonaných dôkazov, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne i v ich súhrne. Na základe tohto postupu bude nutné z týchto dôkazov urobiť závery viažuce sa na žalovaný skutok, bez toho, aby súd medzeru v dôkazoch vyplňal ničím nepodloženými domnienkami a úvahami súdu.

Takýmto postupom rozhodné skutkové zistenia je potrebné skúmať v tom smere, či po formálnej stránke naplňajú zákonné znaky žalovaného trestného činu. Predtým však musí ustáliť formu zavinenia, teda či ide o úmyselné alebo nedbalostné konanie a v rámci toho aj to, či nebude do úvahy prichádzať aplikácia ustanovenia § 263 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého kto z nedbanlivosti poškodí finančné záujmy Európskej únie konaním uvedeným v § 261 ods. 1, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

V tej súvislosti odvolací súd upozorňuje i na to, že ak by konanie obžalovaného nenaplnilo znaky trestného činu podľa § 261 ods. 1 Tr. por. z dôvodu nepreukázania úmyselného zavinenia, bolo by potrebné skúmať, či do úvahy neprichádza použitie ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák., podľa ktorého nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Napokon musí skúmať, či v danej veci neprichádza do úvahy aplikácia zásady ultima ratio, teda uprednostnenie ustanovení civilného práva pred právom trestným.

Konštatované preukazuje, že samosudkyňa špecializovaného trestného súdu pri prejednaní a rozhodovaní tejto veci porušila ustanovenia § 1, § 2 ods. 1, ods. 12, § 168 ods. 1, § 278 ods. 2, Tr. por. a § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., pretože dokazovanie zamerala predovšetkým na preukázanie viny bez dôsledného prihliadania k dôkazom prospievajúcim obžalovanému. Nebola teda nestranným arbitrom nad procesnými stranami. Na podklade týchto zistení odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, pretože doplnenie konania odvolacím súdom by bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami a mohlo by viesť k iným skutkovým záverom.

V rámci tohto doplneného dokazovania, ktoré je pre objektívne a spravodlivé rozhodnutie nevyhnutné, a to v rozsahu ako je na to poukázané vyššie. Pôjde najmä o novo obžalovaným predložené dôkazy v rámci odvolacieho konania, ďalej o dôkazy predložené obžalovaným v konaní pred prvostupňovým súdom, ktoré tento súd nevykonal, znalecké dokazovanie k hodnote zakúpeného zariadenia, pokiaľ nebude postačovať odborné vyjadrenie, prípadne ďalšie, ak si to bude dôkazná situácia vyžadovať. Dokazovanie súd I. stupňa musí zamerať aj na obhajobu obžalovaného, a to v rozsahu, ako je na to poukázané v dôvodoch odvolania, s ktorým sa odvolací súd stotožnil.

V zmysle § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací z vyššie uvedených dôvodov rozhodol tak, ako je to zrejmé z výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.